

Bauhaus bi nam trebao biti uzor za reformu obrazovanja

Ta škola utemeljena je na ideji o kreativnosti kao ključnom ljudskom potencijalu za održivu provedbu humanizacije okoline. To je ozbiljna edukacijska koncepcija koje bismo se trebali držati

Za moju generaciju Bauhaus je bio i bend, za masovnu populaciju to je lanac trgovina a riječ je o školi koja bi trebala biti jedna od referentnih točaka za primjenu Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije RH. Već dok sam studirao bilo je jasno što u povijesti moderne kulture znači taj projekt Waltera Gropiusa i suradnika koji su za kratkog formalnog trajanja škole (1919-1933.) revolucionirali opću ideju o edukaciji u domeni projektiranja i stvaranja materijalne stvarnosti. Tada se već znalo i za bend pa je tema bila to uzbudljivija, nešto poput učenja o Andyju Warholu i slušanja Velvet Underground.

Gropius je u stvaranju škole primijenio svoja shvaćanja antropozofijske pedagogije, a pod velikim utjecajem tadašnje supruge Alme Mahler, s vizijom da izgradnja vještina čovjeka treba biti primami smisao edukacije, tek potom i kvalitetan projekt te materijalna stvar. Bauhaus je u društvenom kontekstu masovne proizvod-

DRUŠTVO NE MOŽE BITI SRETN I BOGATO AKO GA NE ČINE POJEDINCI KOJI SU RAZVILI SVOJE KREATIVNE POTENCIJALE

nje proveo eksperiment kakav je zamišljao još engleski teoretičar William Morris - radeći na objektu svojeg rada čovjek radi na sebi, usavršava se u znanjima za život i postaje produktivan član zajednice.

Za provedbu takve napredne platforme edukacije Gropius je, posve logično, okupio neke od ključnih inovatora onog vremena: Ittena, Kandinskog, Schlemmera, Kleea, Moholy-Nagya, kasnije i Mayera, Bayera te Mies van der Rohea. Neke je škole i odgojila, poput Marcela Breuera. Bauhaus je utemeljen na ideji o kreativnosti kao ključnom ljudskom potencijalu za održivu provedbu humanizacije okoline. Zanimljivo je kako su regionalne vlasti Weimara nakon prvog svjetskog rata dale carte blanche Gropiusu da osmisli školu, a tek petnaestak godina kasnije u Dessauu, u posve promijenjenoj političkoj klimi, Bauhaus je postao nepoželjan a zgrada škole u novinama ironično nazivana «socijalističkim akvarijem».

Mit o ljevičarstvu Bauhause utemeljen je u članstvu Hannesa Mayera, drugog ravnatelja škole, u komunističkoj partiji, no zbilja

TEMA:
**U POVODU IZLOŽBE
 O BAUHAUSU
 U MSU**

PIŠE:
**FEDA
 VUKIĆ**

*Teoretičar dizajna,
 izvanredni profesor
 na studiju dizajna
 Arhitektonskog fakulteta
 Sveučilišta u Zagrebu*

je ipak nešto drugo. Totalitarnim sustavima jednostavno ne odgovara bilo kakav oblik školovanja koje odgaja i obrazuje slobodnomisleće ljude. A Bauhaus je to bio. U knjizi Scope of Total Architecture, prevedenoj i u Zagrebu 1961., Gropius post festum razlaže smisao Bauhause - gradnja je sinteza svih ljudskih umijeća a ujedno i gradnja čovjeka samog.

Na formalnoj razini pojavnog Bauhause se često identificira s apstraktnim slikarstvom, eksperimentalnom fotografijom, modernim grafičkim dizajnom i tipografijom te modernističkom arhitekturom, čak i do razine da se u popularnim medijima piše o "Bauhausu stilu". Jasno, ljudska potreba za banalizacijom je sveprisutna, ali shvaćanje jedne kompleksne humane ideje samo kao stilizirajuće estetike je devalviranje potencijala jedne ozbiljne edukacijske koncepcije. Odnosno - kad se inovativnu ideju o obrazovanju koje treba svestrano razviti ljudske potencijale i tako graditi bolje društvo svede na pojavnu estetiku, onda je to škola koja obrazuje ljude sa stavovima izgrađenim na tuđim mislima. A tamo gdje nema kreativnosti nema ni bogatstva. Nego postoji društvo u siromaštvu i krizi.

Prije nešto više od trideset godina putujuća izložba o Bauhausu bila je postavljena u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, u pravo vrijeme reklo bi se, usred duboke krize društvenog konteksta kojem nije pomogla ni reforma obrazovanja iz sredine sedamdesetih. Danas, u novoj

TOTALITARNIM SUSTAVIMA NE ODGOVARA ŠKOLOVANJE KOJE ODGAJA SLOBODNOMISLEĆE LJUDE. BAUHAUS JE BIO BAŠ TO

zgradi istog toga muzeja postavljena je izložba o suvremenom shvaćanju temeljne ideje Bauhause i mogućnostima za njenu primjenu usred nove krize društvenog konteksta, krize koja je lokalna ali i globalna. Ta primjena trebala bi nadići shvaćanje da je riječ samo o umjetnosti, a trenutak ne može biti bolji - upravo je počela primjena Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije RH!

Temelj Bauhause - ideja da društvo ne može biti sretno i bogato ako ga ne čine pojedinci koji su razvili svoje kreativne potencijale, danas je u Hrvatskoj ali i u svijetu aktualnija nego ikada.